

U S T A W A

z dnia ...

o fundacji rodzinnej¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje tworzenie, organizację, funkcjonowanie, rozwiązywanie i likwidację fundacji rodzinnej oraz prawa i obowiązki fundatora i beneficjenta.

Art. 2. W sprawach określonych w art. 1 nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 i 2320), zwanej dalej „Kodeksem cywilnym”. Jeżeli wymaga tego właściwość (natura) stosunku prawnego fundacji rodzinnej, przepisy Kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio.

Art. 3. 1. Fundacja rodzinna zarządza posiadany majątkiem i zapewnia jego ochronę oraz spełnia świadczenia na rzecz wskazanego przez fundatora beneficjenta, w szczególności pokrywa koszty jego utrzymania lub kształcenia albo, w przypadku beneficjenta będącego organizacją pożytku publicznego, wspiera realizację przez niego celów społecznie lub gospodarczo użytecznych.

2. Dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością fundacji rodzinnej następuje za pośrednictwem rachunku płatniczego fundacji rodzinnej, z wyjątkiem drobnych płatności związanych z bieżącym funkcjonowaniem fundacji rodzinnej.

Art. 4. Siedziba fundacji rodzinnej znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 5. Fundacja rodzinna nabywa osobowość prawną z chwilą wpisu do rejestru fundacji rodzinnych.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, ustawę z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, ustawę z dnia 28 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i ustawę z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Art. 6. Fundacja rodzinna nie może wykonywać działalności gospodarczej w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162).

Art. 7. 1. Nazwa fundacji rodzinnej może być obrana dowolnie i zawiera dodatkowe oznaczenie „Fundacja Rodzinna”.

2. Dla dodatkowego oznaczenia, o którym mowa w ust. 1, jest dopuszczalne używanie w obrocie skrótu „F.R.”.

3. Oświadczenia składane przez fundację rodzinną powinny zawierać:

- 1) nazwę fundacji rodzinnej, jej siedzibę i adres;
- 2) numer, pod którym fundacja rodzinna jest wpisana do rejestru fundacji rodzinnych;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP).

Art. 8. 1. Fundacja rodzinna odpowiada solidarnie z fundatorem za jego zobowiązania powstałe przed jej utworzeniem. Odpowiedzialność fundacji rodzinnej ogranicza się do wartości mienia wniesionego przez fundatora według stanu w chwili nabycia, a według cen w chwili zaspokojenia wierzyciela. Odpowiedzialności tej nie można bez zgody wierzyciela wyłączyć ani ograniczyć.

2. Fundacja rodzinna odpowiada za wykonanie powstałego po jej utworzeniu obowiązku alimentacyjnego obciążającego fundatora. W przypadku, gdy egzekucja z majątku fundatora obowiązku alimentacyjnego powstałego po utworzeniu fundacji rodzinnej okaże się bezskuteczna, uprawniony może prowadzić egzekucję z majątku fundacji rodzinnej.

3. Przepis ust. 2 nie stanowi przeszkody do wniesienia powództwa przeciwko fundacji rodzinnej, zanim egzekucja z majątku fundatora okaże się bezskuteczna.

Rozdział 2

Fundator

Art. 9. 1. Fundatorem fundacji rodzinnej może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych.

2. Fundacja rodzinna może być utworzona przez więcej niż jednego fundatora.

Art. 10. 1. Fundacja rodzinna tworzona w testamencie może mieć tylko jednego fundatora.

2. O ile statut, o którym mowa w art. 22, tak stanowi, fundatorem fundacji rodzinnej może stać się współmałżonek fundatora lub zstępny fundatora, który w chwili otwarcia

spadku był współwłaścicielem mienia wnoszonego na podstawie testamentu do fundacji rodzinnej.

Art. 11. 1. Prawa i obowiązki fundatora są niezbywalne.

2. Jeżeli fundacja rodzinna ma więcej niż jednego fundatora, wykonują oni prawa i obowiązki fundatora wspólnie, chyba że statut stanowi inaczej.

Art. 12. Fundator nie odpowiada za zobowiązania fundacji rodzinnej.

Rozdział 3

Majątek fundacji rodzinnej

Art. 13. Majątek fundacji rodzinnej stanowi mienie, w rozumieniu Kodeksu cywilnego i zobowiązania fundacji rodzinnej, w tym zobowiązania wobec beneficjenta.

Art. 14. Fundator wnosi do fundacji rodzinnej mienie przeznaczone na realizację jej celów, którego wartość wynosi co najmniej 100 000 złotych.

Art. 15. 1. Fundusz operacyjny fundacji rodzinnej stanowi mienie wniesione przez fundatora oraz nabyte po utworzeniu fundacji rodzinnej.

2. Jeżeli wskutek poniesionej przez fundację rodzinną straty wartość funduszu operacyjnego wyniesie mniej niż 100 000 złotych, zysk przeznacza się w pierwszej kolejności na uzupełnienie funduszu operacyjnego.

Art. 16. 1. Darowizny na rzecz fundacji rodzinnej może dokonać fundator albo osoba, która jest albo byłaby powołana do spadku jako spadkobierca ustawowy po fundatorze albo jego małżonku, wstępnym lub zstępnym.

2. Przez dokonanie darowizny przez osobę inną niż fundator darczyńca nie staje się fundatorem.

Rozdział 4

Utworzenie fundacji rodzinnej

Art. 17. 1. Fundację rodzinną tworzy się na podstawie oświadczenia fundatora o utworzeniu fundacji rodzinnej w akcie założycielskim albo w testamencie.

2. Akt założycielski i testament, o których mowa w ust. 1, sporządza się w formie aktu notarialnego.

3. Odwołanie zawartego w testamencie oświadczenia o utworzeniu fundacji rodzinnej wymaga zachowania formy aktu notarialnego.

Art. 18. Do utworzenia fundacji rodzinnej jest wymagane:

- 1) złożenie oświadczenia fundatora o utworzeniu fundacji rodzinnej i ustalenie statutu;
- 2) ustanowienie organów fundacji rodzinnej wymaganych przez ustawę albo statut;
- 3) wniesienie przez fundatora mienia, o którym mowa w art. 14;
- 4) wpisanie do rejestru fundacji rodzinnych.

Art. 19. 1. Z chwilą sporządzenia aktu założycielskiego albo otwarcia testamentu powstaje fundacja rodzinna w organizacji.

2. Fundacja rodzinna w organizacji jest reprezentowana przez fundatora lub pełnomocnika powołanego przez fundatora albo w przypadkach wskazanych w ustawie – przez zarząd.

3. Odpowiedzialność osób, o których mowa w ust. 2, ustaje wobec fundacji rodzinnej z chwilą zatwierdzenia ich czynności uchwałą zarządu, a w przypadku czynności zarządu – z chwilą zatwierdzenia jego czynności przez fundatora, radę protektorów albo zgromadzenie beneficjentów.

Art. 20. Jeżeli utworzenie fundacji rodzinnej nie zostało zgłoszone do sądu rejestrowego w terminie sześciu miesięcy od dnia sporządzenia aktu założycielskiego albo otwarcia testamentu albo jeżeli postanowienie sądu odmawiające zarejestrowania stało się prawomocne, fundacja rodzinna w organizacji ulega rozwiązaniu.

Art. 21. 1. Jeżeli fundacji rodzinnej nie zgłoszono do sądu rejestrowego w terminie określonym w art. 20 albo postanowienie sądu odmawiające rejestracji stało się prawomocne, a fundacja rodzinna w organizacji nie jest w stanie niezwłocznie pokryć w pełni wierzytelności beneficjentów i osób trzecich, zarząd dokona likwidacji. Jeżeli fundacja rodzinna w organizacji nie ma zarządu, fundator, zgromadzenie beneficjentów albo sąd rejestrowy ustanawia likwidatora albo likwidatorów.

2. Do likwidacji fundacji rodzinnej w organizacji stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące likwidacji fundacji rodzinnej.

3. Likwidatorzy ogłaszają jednokrotnie o otwarciu likwidacji, wzywając wierzycieli do zgłoszenia ich wierzytelności w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia.

4. Fundacja rodzinna w organizacji ulega rozwiązaniu z dniem zatwierdzenia przez zgromadzenie beneficjentów sprawozdania likwidacyjnego.

5. Sprawy rejestrowe związane z likwidacją fundacji rodzinnej w organizacji należą do sądu rejestrowego właściwego ze względu na siedzibę fundacji rodzinnej.

Rozdział 5

Statut, lista beneficjentów i list intencyjny

Art. 22. 1. Fundator ustala statut. Statut wymaga zachowania formy aktu notarialnego.

2. Statut określa:

- 1) nazwę fundacji rodzinnej;
- 2) siedzibę fundacji rodzinnej;
- 3) cele fundacji rodzinnej;
- 4) beneficjenta fundacji rodzinnej lub grupy beneficjentów lub sposób określenia beneficjenta;
- 5) możliwość zrzeczenia się uprawnień przez beneficjenta, w tym szczegółowy tryb zrzeczenia się;
- 6) czas trwania fundacji rodzinnej, jeżeli jest oznaczony;
- 7) mienie wnoszone do fundacji rodzinnej przez fundatora;
- 8) majątek fundacji rodzinnej w chwili jej utworzenia;
- 9) zasady powoływania, odwoływania, oraz uprawnienia i obowiązki członka zarządu, a także zasady reprezentacji fundacji rodzinnej przez zarząd;
- 10) zasady zmiany statutu przez fundatora, a po jego śmierci, przez zarząd lub inne ustanowione organy;
- 11) przeznaczenie majątku fundacji rodzinnej po jej likwidacji.

3. O ile ustawa nie stanowi inaczej, statut może określać również inne kwestie, w szczególności:

- 1) zasady powoływania i odwoływania członka innego organu niż zarząd, uprawnienia i obowiązki oraz zasady współpracy innych organów niż zarząd, o ile zostaną ustanowione;
- 2) zasady likwidacji fundacji rodzinnej;
- 3) wskazanie kierunku lub wytycznych inwestowania majątku fundacji rodzinnej.

Art. 23. O ile statut tak stanowi, po śmierci fundatora zarząd jest uprawniony do zmiany statutu w zakresie wskazanym przez fundatora, w szczególności w zakresie dostosowania statutu do bieżącej sytuacji ekonomicznej lub prawnej, uwzględniając zachowanie określonych przez fundatora celów fundacji rodzinnej.

Art. 24. 1. Beneficjenta i jego uprawnienia określa się na liście beneficjentów.

2. Fundator sporządza listę pierwszych beneficjentów w formie pisemnej. Po utworzeniu fundacji rodzinnej aktualizacji listy beneficjentów dokonuje zarząd.

3. Zarząd odpowiada za aktualność listy beneficjentów oraz ustalenie:

- 1) imienia i nazwiska albo nazwy beneficjenta;
- 2) identyfikatora podatkowego (PESEL albo NIP), a w przypadku podmiotów nieposiadających żadnego z tych numerów:
 - a) numeru i serii paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość lub innego numeru identyfikacyjnego, wraz z podaniem kraju nadania takiego numeru,
 - b) imion rodziców;
- 3) daty urodzenia beneficjenta;
- 4) adresu zamieszkania lub adresu do doręczeń beneficjenta oraz
- 5) innych danych niezbędnych do spełnienia świadczenia na rzecz beneficjenta.

Art. 25. 1. Fundator i beneficjent mogą skierować do organów fundacji rodzinnej list intencyjny.

2. W liście intencyjnym można określić obowiązek oznaczonego działania lub zaniechania, nie czyniąc nikogo wierzycielem.

Rozdział 6

Beneficjent

Art. 26. Beneficjentem może być:

- 1) osoba fizyczna albo
- 2) organizacja pożytku publicznego, o której mowa w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Art. 27. Fundator może, w każdym czasie, dokonać zmian w zakresie beneficjentów i przysługujących im świadczeń lub mienia po likwidacji fundacji rodzinnej.

Art. 28. 1. Beneficjent może, zgodnie z wolą fundatora wyrażoną w statucie, otrzymać świadczenie od fundacji rodzinnej lub mienie po likwidacji fundacji rodzinnej.

2. Świadczenie od fundacji rodzinnej może być przyznane pod warunkiem albo z zastrzeżeniem terminu.

3. Beneficjent, który ma otrzymać od fundacji rodzinnej sumę pieniężną potrzebną do uzupełnienia zachowku, traci prawo do świadczeń i mienia po likwidacji fundacji rodzinnej w części odpowiadającej tej sumie.

Art. 29. Spełnienie świadczenia na rzecz beneficjenta fundacji rodzinnej nie może zagrażać wypłacalności fundacji rodzinnej wobec jej wierzycieli niebędących beneficjentami fundacji rodzinnej i każdorazowo jest uzależnione od bieżącej sytuacji finansowej fundacji rodzinnej. W przypadku wstrzymania świadczenia, bieg terminu jego spełnienia ulega zawieszeniu do czasu poprawy sytuacji finansowej fundacji rodzinnej.

Art. 30. W pierwszej kolejności fundacja rodzinna zaspokaja roszczenia osób, wobec których fundatora obciąża obowiązek alimentacyjny. Nie może to prowadzić do pokrzywdzenia beneficjenta, wobec którego na fundatorze ciąży obowiązek alimentacyjny.

Art. 31. W przypadku braku możliwości zaspokojenia beneficjentów w pełnej wysokości, w związku ze zobowiązaniami wobec osób trzecich, zarząd dokona miarkowania świadczeń, tak aby nie pokrzywdzić żadnego z beneficjentów. Bieg terminu spełnienia świadczeń co do pozostałej kwoty ulega zawieszeniu do czasu poprawy sytuacji finansowej fundacji rodzinnej.

Art. 32. Zrzeczenie się uprawnień beneficjenta wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności, chyba że statut fundacji rodzinnej określi inną formę surowszą w wymaganiach.

Art. 33. 1. Beneficjent ma prawo wglądu do dokumentów fundacji rodzinnej, w szczególności statutu, oraz uzyskania informacji o działalności fundacji rodzinnej.

2. Beneficjent ma prawo w każdym czasie przeglądać dokumenty, sprawozdania finansowe i księgi rachunkowe fundacji rodzinnej, sporządzać z nich odpisy, żądać wyjaśnień od zarządu, osobiście lub przez upoważnioną przez siebie osobę.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do dokumentów i informacji, których jawność została zastrzeżona zgodnie ze statutem.

4. Zarząd może odmówić beneficjentowi wyjaśnień, w tym dotyczących realizacji obowiązków zarządu, oraz wglądu do dokumentów, sprawozdań finansowych i ksiąg rachunkowych fundacji rodzinnej, jeżeli istnieje uzasadniona obawa, iż prawo to zostanie wykorzystane przez beneficjenta w celach sprzecznych z interesem i celami fundacji rodzinnej.

5. Na żądanie beneficjenta, któremu odmówiono wyjaśnień lub wglądu do dokumentów, sprawozdań finansowych i ksiąg rachunkowych fundacji rodzinnej, sąd rejestrowy może nakazać fundacji rodzinnej udostępnienie dokumentów wskazanych we wniosku.

6. Beneficjentowi uprawnionemu do otrzymania mienia po likwidacji fundacji rodzinnej prawa, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługują również po rozwiązaniu fundacji rodzinnej.

Rozdział 7

Organy fundacji rodzinnej

Oddział 1

Przepisy ogólne

Art. 34. Ilekroć w przepisach niniejszej ustawy jest mowa o organie, należy przez to rozumieć odpowiednio zarząd, radę protektorów albo zgromadzenie beneficjentów.

Art. 35. 1. Członek organu powinien przy wykonywaniu swoich obowiązków dochować lojalności wobec fundacji rodzinnej.

2. Członek organu nie może ujawniać tajemnic fundacji rodzinnej, także po wygaśnięciu mandatu.

3. Kadencję członka organu oblicza się w pełnych latach obrotowych, chyba że statut stanowi inaczej.

Art. 36. Jeżeli organ jest wieloosobowy, na przewodniczącym organu oraz na członkach organu spoczywa obowiązek należytego organizowania prac organu, a w szczególności, gdy jest to konieczne, określenia w regulaminie organu organizacji organu i sposobu wykonywania czynności.

Art. 37. 1. Statut może dopuszczać uczestnictwo w posiedzeniu organu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, co obejmuje w szczególności:

- 1) transmisję obrad organu w czasie rzeczywistym;
- 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której członkowie organu mogą wypowiadać się w toku obrad, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad;
- 3) wykonywanie prawa głosu przed lub w czasie posiedzenia.

2. Uczestnictwo członków organu w posiedzeniu może podlegać jedynie wymogom i ograniczeniom, które są niezbędne do ich identyfikacji i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej. Szczegółowe zasady dotyczące sposobu uczestnictwa w posiedzeniu organu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej określa regulamin organu.

Art. 38. 1. Uchwała organu może być podjęta, jeżeli wszyscy członkowie organu zostali prawidłowo zawiadomieni o posiedzeniu organu albo o głosowaniu na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

2. Organ podejmuje uchwały, jeżeli w posiedzeniu organu albo głosowaniu na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość uczestniczyła co najmniej połowa jego członków. Statut może przewidywać surowsze wymagania dotyczące quorum danego organu.

3. Członków organu uczestniczących w głosowaniu na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość uwzględnia się przy ustalaniu quorum, chyba że statut lub regulamin organu stanowią inaczej.

4. Uchwały organu zapadają bezwzględną większością głosów, chyba że statut stanowi inaczej.

5. Każdemu członkowi organu przysługuje jeden głos.

6. Głosowania organu są jawne.

7. Uchwały organu są protokołowane. Protokół wymienia członków organu uczestniczących w głosowaniu oraz zawiera treść podjętych uchwał oraz wynik głosowania. Protokół podpisuje co najmniej przewodniczący posiedzenia i osoba sporządzająca protokół.

8. W przypadku wskazanym w statucie, dopuszcza się podejmowanie uchwał przy wykorzystaniu wzorca uchwały udostępnionego w systemie teleinformatycznym. Podjęcie uchwały przy wykorzystaniu wzorca uchwały wymaga wypełnienia formularza uchwały udostępnionego w systemie teleinformatycznym i opatrzenia uchwały kwalifikowanymi podpisami elektronicznymi, podpisami zaufanymi albo podpisami osobistymi. Uchwała taka jest równoważna z uchwałą w formie pisemnej.

Art. 39. 1. Członek organu może żądać od przewodniczącego organu zwołania posiedzenia organu, podając proponowany porządek obrad, lub podjęcia określonej uchwały na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

2. Jeżeli przewodniczący organu nie zwoła posiedzenia albo nie zarządzi głosowania na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość na dzień przypadający w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania żądania, wnioskodawca może samodzielnie zwołać posiedzenie, podając jego datę i miejsce. Art. 38 stosuje się odpowiednio.

Oddział 2

Zarząd

Art. 40. 1. Zarząd prowadzi sprawy fundacji rodzinnej i reprezentuje ją na zewnątrz.

2. Zarząd odpowiada za realizację celów fundacji rodzinnej oraz bieżące ustalanie stanu płynności finansowej i wypłacalności fundacji rodzinnej.

3. Zarząd informuje beneficjenta, w formie pisemnej, o przysługującym mu świadczeniu.

Art. 41. Zarząd składa się z jednego albo większej liczby członków.

Art. 42. 1. Członkiem zarządu może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych, która wyraziła zgodę na pełnienie funkcji członka zarządu. Zgodę wyraża się w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym.

2. Członkiem zarządu może być także beneficjent, z tym, że łącznie beneficjenci nie mogą posiadać więcej niż połowę głosów w zarządzie.

Art. 43. 1. Jeżeli zarząd jest wieloosobowy, wszyscy jego członkowie są obowiązani i uprawnieni do wspólnego prowadzenia spraw fundacji rodzinnej, chyba że statut stanowi inaczej.

2. Prawo członka zarządu do reprezentowania fundacji rodzinnej dotyczy wszystkich czynności sądowych i pozasądowych.

3. Prawa członka zarządu do reprezentowania fundacji rodzinnej nie można ograniczyć ze skutkiem prawnym wobec osób trzecich.

Art. 44. Jeżeli zarząd jest wieloosobowy, fundację rodzinną reprezentuje dwóch członków zarządu działających łącznie, chyba że statut stanowi inaczej.

2. Oświadczenia składane fundacji rodzinnej oraz doręczenia pism fundacji rodzinnej mogą być dokonywane wobec jednego członka zarządu.

Art. 45. 1. Członka zarządu powołuje się na trzyletnią kadencję, chyba że statut stanowi inaczej.

2. Członek zarządu może być powołany na kolejne kadencje.

3. Powołania i odwołania członków zarządu dokonuje fundator, a po śmierci fundatora rada protektorów, jeżeli została ustanowiona. W przypadku braku fundatora i rady protektorów powołania i odwołania członków zarządu dokonuje zgromadzenie beneficjentów.

4. W przypadku gdy fundacja rodzinna jest tworzona w testamencie, fundator określa w nim członka albo członków zarządu.

5. Mandat członka zarządu wygasa z chwilą:

- 1) upływu kadencji, na jaką został powołany;
- 2) odwołania;
- 3) śmierci;
- 4) rezygnacji z pełnienia funkcji.

6. Do złożenia rezygnacji przez członka zarządu stosuje się odpowiednio przepisy o wypowiedzeniu zlecenia przez przyjmującego zlecenie.

7. Członek zarządu może być odwołany w każdym czasie. Nie pozbawia go to roszczeń ze stosunku prawnego dotyczącego pełnienia funkcji członka zarządu.

8. Statut może zawierać inne postanowienia, w szczególności ograniczać prawo odwołania do ważnych powodów.

Art. 46. Członkowie zarządu mogą pełnić swoje funkcje za wynagrodzeniem. Jeżeli nie umówiono się o wysokość wynagrodzenia, należy się wynagrodzenie odpowiadające wykonanej pracy.

Art. 47. 1. W umowie między fundacją rodzinną a członkiem zarządu, jak również w sporze z nim, fundację rodzinną reprezentuje rada protektorów. W przypadku braku rady protektorów fundację rodzinną reprezentuje pełnomocnik powołany uchwałą zgromadzenia beneficjentów.

2. W przypadku gdy beneficjent jest zarazem członkiem zarządu, ust. 1 nie stosuje się. Czynność prawna między tym beneficjentem a reprezentowaną przez niego fundacją rodzinną wymaga formy aktu notarialnego. O każdorazowym dokonaniu takiej czynności prawnej notariusz zawiadamia sąd rejestrowy za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

Oddział 3

Rada protektorów

Art. 48. 1. Fundator w statucie może ustanowić radę protektorów.

2. Jeżeli liczba beneficjentów przekracza dwadzieścia pięć osób, ustanowienie rady protektorów jest obowiązkowe.

Art. 49. 1. Rada protektorów pełni funkcje nadzorcze w stosunku do zarządu w zakresie przestrzegania prawa i postanowień zawartych w statucie.

2. Statut fundacji rodzinnej może rozszerzyć uprawnienia rady protektorów, w szczególności przewidywać, że zarząd jest obowiązany uzyskać zgodę rady protektorów przed dokonaniem określonych czynności.

3. Informacje, dokumenty, sprawozdania i wyjaśnienia powinny zostać przekazane radzie protektorów niezwłocznie, nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia zgłoszenia odpowiedniego żądania do zarządu lub osoby obowiązanej. Rada protektorów może ustalić dłuższy termin odpowiedzi na jej żądanie. Nie można ograniczać dostępu członków rady protektorów do żądanych przez nich informacji, dokumentów, sprawozdań lub wyjaśnień.

Art. 50. Rada protektorów składa się z jednego albo większej liczby członków.

Art. 51. 1. Członkiem rady protektorów może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych, która wyraziła zgodę na pełnienie funkcji, w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym.

2. Członkiem rady protektorów może być także beneficjent, z tym, że łącznie beneficjenci nie mogą posiadać więcej niż połowę głosów w radzie protektorów.

Art. 52. 1. Członka rady protektorów powołuje się na pięcioletnią kadencję, chyba że statut stanowi inaczej.

2. Członek rady protektorów może być powołany na kolejne kadencje.

3. Powołania i odwołania członków rady protektorów dokonuje fundator, a po śmierci fundatora zgromadzenie beneficjentów.

4. W przypadku gdy fundacja rodzinna jest tworzona w testamencie, fundator może określić w nim członka albo członków rady protektorów.

5. Mandat członka rady protektorów wygasa z chwilą:

- 1) upływu kadencji, na jaką został powołany;
- 2) odwołania;
- 3) śmierci;
- 4) rezygnacji z pełnienia funkcji.

6. Do złożenia rezygnacji przez członka rady protektorów stosuje się odpowiednio przepisy o wypowiedzeniu zlecenia przez przyjmującego zlecenie.

7. Członek rady protektorów może być odwołany w każdym czasie. Nie pozbawia go to roszczeń ze stosunku prawnego dotyczącego pełnienia funkcji członka rady protektorów.

8. Statut może zawierać inne postanowienia, w szczególności ograniczać prawo odwołania do ważnych powodów.

Art. 53. Członkowie rady protektorów mogą pełnić swoje funkcje za wynagrodzeniem. Jeżeli nie umówiono się o wysokość wynagrodzenia, należy się wynagrodzenie odpowiadające wykonanej pracy.

Art. 54. Nie można pełnić jednocześnie funkcji członka zarządu i funkcji członka rady protektorów.

Oddział 4

Zgromadzenie beneficjentów

Art. 55. Zgromadzenie beneficjentów tworzą beneficjenci, którym w statucie przyznano uprawnienie do uczestnictwa w nim.

Art. 56. 1. Zgromadzenie beneficjentów zwołuje zarząd, chyba że statut stanowi inaczej.

2. Jeżeli w wyniku rezygnacji członka zarządu żaden mandat w zarządzie nie byłby obsadzony, członek zarządu jest obowiązany zwołać zgromadzenie beneficjentów.

3. Jeżeli w wyniku śmierci członka zarządu żaden mandat w zarządzie nie byłby obsadzony, każdy z beneficjentów może zwołać zgromadzenie beneficjentów.

4. Statut może określać również inne przypadki, w których beneficjenci będą uprawnieni do zwołania zgromadzenia beneficjentów.

5. Beneficjent, który zwołał zgromadzenie beneficjentów, ma wyłączne prawo jego odwołania.

Art. 57. Uchwały zgromadzenia beneficjentów wymagają sprawy wymienione w ustawie lub statucie.

Art. 58. 1. Beneficjent może uczestniczyć w zgromadzeniu beneficjentów i wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika.

2. Pełnomocnictwo do uczestnictwa w zgromadzeniu beneficjentów i wykonywania prawa głosu wymaga formy dokumentowej pod rygorem nieważności. Kopię pełnomocnictwa dołącza się do protokołu z posiedzenia zgromadzenia beneficjentów. Zarząd podejmuje odpowiednie, proporcjonalne do celu działania służące identyfikacji beneficjenta i pełnomocnika w celu weryfikacji ważności pełnomocnictwa.

Oddział 5

Odpowiedzialność członka organu fundacji rodzinnej

Art. 59. 1. Członek organu odpowiada wobec fundacji rodzinnej za szkodę wynikłą z niewykonania lub nienależytego wykonania swoich obowiązków, w tym z niedołożenia należytej staranności lub niedochowania lojalności wobec fundacji rodzinnej, chyba że nie ponosi winy.

2. Członek organu nie narusza obowiązku dołożenia należytej staranności, jeżeli postępując w sposób lojalny wobec fundacji rodzinnej, działa w granicach uzasadnionego ryzyka i opinii, które powinny być w danych okolicznościach uwzględnione przy dokonywaniu starannej oceny.

3. Jeżeli szkodę wyrządziło kilka osób wspólnie, odpowiadają za szkodę solidarnie.

Rozdział 8

Audyt

Art. 60. 1. W terminie trzech miesięcy od zakończenia roku obrotowego fundacji rodzinnej, niezależny audytor albo zespół niezależnych audytorów, wyznaczony przez zgromadzenie beneficjentów dokonuje kontroli w zakresie zarządzania aktywami fundacji rodzinnej oraz ich użytkowania pod kątem prawidłowości, rzetelności oraz zgodności z prawem, celami oraz dokumentami fundacji rodzinnej. Kontrola kończy się sporządzeniem raportu, który przekazywany jest zarządowi.

2. Audytorem albo członkiem zespołu audytorów może być biegły rewident, doradca podatkowy, radca prawny lub adwokat.

3. Raport, o którym mowa w ust. 1, w terminie sześciu miesięcy od zakończenia roku obrotowego, składany jest przez zarząd do rejestru fundacji rodzinnych.

4. W przypadku wykrycia, w toku prowadzonej kontroli, okoliczności i nieprawidłowości zagrażających stanowi aktywów fundacji rodzinnej, audytor albo zespół audytorów zawiadamia niezwłocznie o tych nieprawidłowościach radę protektorów, a jeżeli nie została ustanowiona, beneficjentów oraz rejestr fundacji rodzinnych.

5. Audytor i członek zespołu audytorów ma prawo żądania od zarządu dokumentów fundacji rodzinnej, w tym aktualnej listy beneficjentów.

Rozdział 9

Kontrola sądowa i administracyjna

Art. 61. 1. Fundator, beneficjent lub członek organu fundacji rodzinnej może wytoczyć przeciwko fundacji rodzinnej powództwo o uchylenie albo stwierdzenie nieważności uchwały organów fundacji rodzinnej sprzecznej z ustawą, celami fundacji rodzinnej lub jej statutem.

2. Powództwo, o którym mowa w ust. 1, może zostać wytoczone w terminie miesiąca od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, jednak nie później niż w terminie sześciu miesięcy od dnia podjęcia uchwały.

3. W przypadku uwzględnienia powództwa, o którym mowa w ust. 1, fundator, a po jego śmierci rada protektorów, jeżeli została ustanowiona, albo zgromadzenie beneficjentów są uprawnieni do odwołania członków zarządu oraz powołania w to miejsce nowych członków zarządu.

Art. 62. 1. Na żądanie organu Krajowej Administracji Skarbowej fundacja rodzinna przekazuje w terminie 14 dni od dnia doręczenia żądania informacje dotyczące listy beneficjentów oraz o spełnionych świadczeniach, w tym ich rodzaju, wysokości i sposobie ich spełnienia.

2. Organ Krajowej Administracji Skarbowej poucza o odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 69 oraz może ograniczyć okres, którego dotyczą żądane informacje.

Rozdział 10

Rozwiązanie i likwidacja fundacji rodzinnej

Art. 63. 1. Fundacja rodzinna ulega rozwiązaniu w przypadku, gdy:

- 1) fundator złoży fundacji rodzinnej oświadczenie, w formie aktu notarialnego o rozwiązaniu fundacji rodzinnej;
- 2) sąd rejestrowy orzeknie o rozwiązaniu fundacji rodzinnej w przypadku zarządzania fundacją rodzinną w sposób oczywiście sprzeczny z jej celem lub interesami beneficjentów;
- 3) zgromadzenie beneficjentów jednomyślnie podejmie uchwałę o rozwiązaniu fundacji rodzinnej, ze względu na istotną zmianę sytuacji ekonomicznej i dalszą niecelowość kontynuowania działalności fundacji rodzinnej;
- 4) zarząd podejmie uchwałę o rozwiązaniu fundacji rodzinnej.

2. Wyrażenie zgody na rozwiązanie fundacji rodzinnej przez małoletniego beneficjenta wymaga zgody sądu opiekuńczego.

3. Zarząd podejmuje uchwałę o rozwiązaniu fundacji rodzinnej, gdy:

- 1) zadania fundacji rodzinnej zostały spełnione;
- 2) upłynął okres, na jaki fundacja rodzinna została powołana;
- 3) dalsza realizacja celów fundacji rodzinnej jest niemożliwa lub nadmiernie utrudniona, a usunięcie przeszkód nie może nastąpić bez konieczności poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów.

Art. 64. W przypadku zarządzania fundacją rodzinną w sposób oczywiście sprzeczny z jej celem oraz interesami beneficjentów lub w przypadku wykrycia przez audytora okoliczności i nieprawidłowości zagrażających stanowi aktywów fundacji rodzinnej i jej wypłacalności, sąd rejestrowy jest uprawniony do rozwiązania fundacji rodzinnej.

Art. 65. 1. Likwidatorami fundacji rodzinnej są członkowie zarządu.

2. Likwidatorzy ogłaszają jednokrotnie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym o otwarciu likwidacji, wzywając wierzycieli do zgłoszenia ich wierzytelności w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Art. 66. Do rozwiązania i likwidacji fundacji rodzinnej stosuje się odpowiednio art. 461–477 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1526 i 2320).

Art. 67. Rozwiązanie fundacji rodzinnej następuje po przeprowadzeniu likwidacji z chwilą wykreślenia fundacji rodzinnej z rejestru fundacji rodzinnych.

Art. 68. 1. Jeżeli fundacja rodzinna jest rozwiązywana za życia fundatora, fundator jest wyłącznie uprawnionym do otrzymania mienia pozostałego po przeprowadzeniu likwidacji fundacji rodzinnej, chyba że statut stanowi inaczej albo fundator określi beneficjenta uprawnionego do mienia likwidowanej fundacji rodzinnej.

2. W przypadku, gdy fundacja rodzinna ma więcej niż jednego fundatora, podział mienia likwidowanej fundacji rodzinnej jest dokonywany proporcjonalnie do wartości mienia wniesionego przez fundatorów, chyba że fundatorzy postanowią inaczej.

3. W przypadku braku fundatora albo uprawnionego beneficjenta fundacji rodzinnej albo małżonka albo zstępnych fundatora, dzieci małżonka fundatora lub powołanych do spadku po fundatorze spadkobierców mienie po likwidacji fundacji rodzinnej przypada gminie ostatniego miejsca zamieszkania fundatora. Jeżeli ostatniego miejsca zamieszkania

fundatora w Rzeczypospolitej Polskiej nie da się ustalić albo ostatnie miejsce zamieszkania fundatora znajdowało się za granicą, mienie po likwidacji fundacji rodzinnej przypada Skarbowi Państwa.

Rozdział 11

Przepis karny

Art. 69. 1. Kto będąc uprawnionym do prowadzenia spraw fundacji rodzinnej samodzielnie lub łącznie z innymi osobami i jej reprezentowania nie wykonuje obowiązku, o którym mowa w art. 62 podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 3.

2. Tej samej karze podlega ten, kto utrudnia lub udaremnia wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 62.

Rozdział 12

Zmiany w przepisach

Art. 70. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 i 2320) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 993 otrzymuje brzmienie:

„Art. 993. Przy obliczaniu zachowku nie uwzględnia się zapisów zwykłych i poleceń, natomiast dolicza się do spadku, stosownie do przepisów poniższych, darowizny, zapisy windykacyjne dokonane przez spadkodawcę oraz majątek przekazany fundacji rodzinnej.”;

2) po art. 996 dodaje się art. 996¹ w brzmieniu:

„Art. 996¹. Wniesienie mienia przez fundatora, o którym mowa w ustawie z dnia ... o fundacji rodzinnej (Dz. U. poz. ...), do fundacji rodzinnej w skutkach należy traktować jak darowiznę na rzecz osób będących spadkobiercami albo uprawnionymi do zachowku.”;

3) po art. 997 dodaje się art. 997¹ i art. 997² w brzmieniu:

„Art. 997¹. § 1. Obowiązany do zaspokojenia roszczenia z tytułu zachowku może żądać odroczenia terminu jego płatności, rozłożenia go na raty, a w wyjątkowych przypadkach jego obniżenia, przy uwzględnieniu:

1) typu, wielkości i stanu przedsiębiorstwa, którego wartość uwzględnia się przy obliczaniu zachowku, oraz potrzeby zapewnienia kontynuacji prowadzonej przy jego wykorzystaniu działalności gospodarczej;

- 2) sytuacji osobistej i majątkowej uprawnionego do zachowku oraz obowiązane go do pokrycia lub uzupełnienia zachowku.

§ 2. W razie braku porozumienia uprawnionego do zachowku i obowiązane go do zaspokojenia roszczenia z tytułu zachowku, termin i sposób uiszczenia zachowku lub płatności poszczególnych rat i odsetek lub stopień jego obniżenia, a w razie potrzeby także sposób jego zabezpieczenia, oznacza sąd, po rozważeniu interesów uprawnionego i obowiązane go.

§ 3. W przypadku rozłożenia na raty roszczenia z tytułu zachowku terminy ich uiszczenia nie mogą łącznie przekraczać pięciu lat. W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie sąd, na wniosek zobowiązane go, może odroczyć termin zapłaty rat już wymagalnych lub przedłużyć termin, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

§ 4. Obowiązane go do zaspokojenia roszczenia z tytułu zachowku, który otrzymał przedsiębiorstwo, wchodzące zaś w skład tego przedsiębiorstwa składniki zbył odpłatnie przed upływem pięciu lat od chwili jego otrzymania, jest obowiązane go uprawnionemu z tytułu zachowku, któremu przypadł niższy zachówek, wydać korzyści uzyskane z jego obniżenia, chyba że celem zbycia jest zapewnienie racjonalnego prowadzenia tego przedsiębiorstwa.

Art. 997². Wysokość zachowku ulega proporcjonalnemu zmniejszeniu o korzyści otrzymane przez uprawnionego do zachowku z tytułu świadczeń od fundacji rodzinnej, o której mowa w ustawie z dnia ... o fundacji rodzinnej.”;

- 4) w art. 1048 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 i 3 w brzmieniu:

„§ 2. Zrzeczenie się dziedziczenia może być ograniczone do zrzeczenia się tylko prawa do zachowku. Zrzeczenie się dziedziczenia z oznaczonego w umowie tytułu nie wyłącza dziedziczenia z innego tytułu.

§ 3. Zrzeczenie się dziedziczenia na korzyść innej osoby uważa się w razie wątpliwości za zrzeczenie się pod warunkiem, że ta osoba będzie dziedziczyć.”.

Art. 71. W ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2019 r. poz. 1813 oraz z 2020 r. poz. 1761) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Podatkowi podlega również nabycie przez osoby fizyczne od fundacji rodzinnej w rozumieniu ustawy z dnia ... o fundacji rodzinnej (Dz. U. poz. ...) świadczeń oraz

mienia likwidowanej fundacji, o których mowa w art. 28 ust. 1 i art. 68 ust. 1 tej ustawy, zwanymi dalej „świadczeniami fundacji rodzinnej.”;

2) w art. 4 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zwolnienia określone w ust. 1 oraz art. 4a–4c stosuje się, jeżeli w chwili nabycia nabywca posiadał obywatelstwo polskie lub obywatelstwo jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub miał miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub terytorium takiego państwa.”;

3) po art. 4b dodaje się art. 4c w brzmieniu:

„Art. 4c. 1. Zwalnia się od podatku nabycie świadczenia fundacji rodzinnej przez małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, rodzeństwo, ojczyma i macochę fundatora oraz przez fundatora, jeżeli przedmiotem świadczenia jest mienie wniesione do fundacji przez tego fundatora.

2. Za mienie, o którym mowa w ust. 1, uważa się mienie wniesione przez fundatora fundacji rodzinnej oraz dochody z niego, a także wszelkie nabyte lub uzyskane przez fundację w zamian za nie mienie i dochody oraz fundusz operatywny.”;

4) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Obowiązek podatkowy ciąży na nabywcy własności rzeczy lub praw majątkowych lub świadczeń fundacji rodzinnej.”;

5) w art. 6 w ust. 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) przy nabyciu świadczenia fundacji rodzinnej – z chwilą spełnienia świadczenia.”;

6) w art. 8 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Przy nabyciu świadczeń fundacji rodzinnej w innej postaci niż własność rzeczy lub praw majątkowych wartość tego świadczenia ustala się na zasadach określonych w art. 11 i 11a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, z późn. zm.²⁾.”;

7) w art. 9 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Przy nabyciu świadczeń, o których mowa w art. 1 ust. 3, przepisów ust. 1 i 2, art. 14 ust. 1 oraz art. 15 ust. 3 nie stosuje się.”;

8) w art. 15 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1291, 1428, 1492, 1565, 2122, 2123, 2127, 2255 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 255 i 464.

„2a. Nabycie świadczeń, o których mowa w art. 1 ust. 3, podlega opodatkowaniu w wysokości 19% podstawy opodatkowania.”;

9) w art. 18 ust. 2 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„2. Płatnicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani.”;

10) po art. 18 dodaje się art. 18a w brzmieniu:

„Art. 18a. 1. Płatnikiem podatku z tytułu nabycia świadczeń fundacji rodzinnej jest ta fundacja.

2. Fundacja rodzinna będąca płatnikiem jest zobowiązana:

- 1) prowadzić ewidencję mienia, o którym mowa w art. 4c, odrębnie dla każdego z fundatorów;
- 2) prowadzić ewidencję świadczeń fundacji rodzinnej;
- 3) prowadzić rejestr podatku;
- 4) obliczyć i pobrać należny podatek:
 - a) w przypadku gdy przedmiotem świadczenia są środki pieniężne – potrącić należny podatek z przedmiotu świadczenia,
 - b) w pozostałych przypadkach – uzależnić spełnienie świadczenia od zapłaty podatku;
- 5) wpłacić podatek na rachunek urzędu skarbowego, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy ze względu na siedzibę płatnika wykonuje swoje zadania, w terminie do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano podatek, a także przekazać w tym terminie, deklarację o wysokości pobranego i wpłaconego podatku przez płatnika fundacji rodzinnej, w tym informację o kwocie podatku należnego poszczególnym gminom;
- 6) przekazać w terminie, o którym mowa w pkt 5, naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu ze względu na siedzibę płatnika informację miesięczną dotyczącą świadczeń w przypadkach, o których mowa w ust. 1, zawierającą w szczególności:
 - a) nazwę, NIP i siedzibę fundacji rodzinnej,
 - b) imię i nazwisko, identyfikator podatkowy (a w przypadku braku datę urodzenia) i aktualny adres zamieszkania fundatora,
 - c) imię nazwisko, identyfikator podatkowy (a w przypadku braku – datę urodzenia) i aktualny adres zamieszkania nabywcy świadczenia oraz stosunek osobisty do fundatora,

- d) datę spełnienia świadczenia fundacji rodzinnej, jego przedmiot, miejsce położenia oraz wartość,
- e) kwotę pobranego podatku albo podstawę prawną jego niepobrania.

3. Ewidencje, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2 oraz rejestr podatku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, są prowadzone w formie elektronicznej.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób pobierania podatku przez fundację rodzinną, jako płatnika, w tym czynności związane z poborem podatku oraz treść ewidencji, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2 oraz rejestru podatku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3,
- 2) wzór miesięcznej deklaracji o wysokości pobranego i wpłaconego podatku przez fundację rodzinną,
- 3) wzór informacji, o której mowa w ust. 2 pkt 6 oraz zakres danych w niej zawartych – uwzględniając konieczność ustalenia źródeł pochodzenia świadczeń, zapewnienia możliwości prawidłowego obliczenia podatku, sprawnego jego poboru, jak również zmniejszenia kosztów prowadzenia postępowań podatkowych.”.

Art. 72. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, z późn. zm.³⁾) w art. 21 w ust. 1 po pkt 105 dodaje się pkt 105a w brzmieniu:

„105a) dochód uzyskany ze zbycia udziałów w spółce kapitałowej, udziałów w spółdzielni, papierów wartościowych oraz tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych, otrzymanych z fundacji rodzinnej, o której mowa w ustawie z dnia ... o fundacji rodzinnej (Dz. U. poz. ...) przez jej beneficjenta lub fundatora – w części odpowiadającej kwocie zapłaconego podatku od spadków i darowizn;”.

Art. 73. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 3 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) fundacji rodzinnych w organizacji.”;
- 2) w art. 9 po ust. 1b dodaje się ust. 1c w brzmieniu:

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1291, 1428, 1492, 1565, 2122, 2123, 2127, 2255 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 255 i 464.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1492, 1565, 2122, 2123 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11 i 255.

„1c. Podatnik będący fundacją rodzinną, jest obowiązany:

- 1) w prowadzonej ewidencji rachunkowej wyodrębnić rzeczy, prawa majątkowe oraz środki pieniężne otrzymane od każdego z fundatorów ze wskazaniem tych fundatorów;
 - 2) prowadzić ewidencję rachunkową w sposób zapewniający ustalenie przychodów, kosztów uzyskania przychodów i dochodu (straty) pochodzących z rzeczy, praw majątkowych oraz środków pieniężnych pochodzących od każdego z fundatorów z podziałem na fundatorów;
 - 3) prowadzić ewidencję rachunkową w sposób zapewniający ustalenie fundatora od którego pochodzą środki przeznaczone na świadczenia przekazywane beneficjentowi a także fundatorowi.”;
- 3) w art. 12 w ust. 4 po pkt 4a dodaje się pkt 4b w brzmieniu:
„4b) przychodów otrzymanych przez fundację rodzinną od fundatora przeznaczonych na realizację celów tej fundacji oraz fundusz operacyjny;”;
- 4) w art. 16g w ust. 1 po pkt 4c dodaje się pkt 4d w brzmieniu:
„4d) w razie ich otrzymania przez fundację rodzinną od fundatora na podstawie ustawy z dnia ... o fundacji rodzinnej:
- a) wartość początkową wynikająca z prowadzonej przez fundatora ewidencji, od której dokonywane były odpisy amortyzacyjne – jeżeli środki te lub wartości były przez fundatora amortyzowane,
 - b) wydatki poniesione przez fundatora na nabycie lub wytworzenie składników majątku, niezaliczone do kosztów uzyskania przychodów w jakiegokolwiek formie – jeżeli składniki te nie były amortyzowane,
 - c) wartość określoną zgodnie z art. 14 – jeżeli ustalenie wydatków na nabycie lub wytworzenie składników majątkowych przez fundatora, jest niemożliwe i te składniki majątku nie były wykorzystywane przez fundatora w prowadzonej działalności gospodarczej, z wyłączeniem wartości niematerialnych i prawnych wytworzonych przez fundatora we własnym zakresie.”;
- 5) w art. 16h po ust. 3e dodaje się ust. 3f w brzmieniu:
„3f. W przypadku, o którym mowa w art. 16g ust. 1 pkt 4d lit. a, fundacja rodzinna dokonuje odpisów amortyzacyjnych z uwzględnieniem dotychczasowej wysokości

odpisów oraz kontynuują metodę amortyzacji przyjętą przez fundatora, z uwzględnieniem art. 16i ust. 2–7.”;

- 6) w art. 17 w ust. 1c w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) fundacjach rodzinnych.”;

- 7) w art. 19 ust. 1b otrzymuje brzmienie:

„1b. Przepisu ust. 1 pkt 2 nie stosuje się do podatkowych grup kapitałowych oraz fundacji rodzinnych.”.

Art. 74. W ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 112 oraz z 2020 r. poz. 2320) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 2 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) rejestru fundacji rodzinnych.”;

- 2) art. 19b otrzymuje brzmienie:

„Art. 19b. Spółka kapitałowa w organizacji, fundacja rodzinna w organizacji oraz podmioty, o których mowa w art. 49a ust. 1, we wniosku o wpis do Rejestru zamieszczają informację, że nie wystąpiły o uzyskanie NIP lub numeru identyfikacyjnego REGON, chyba że zgłaszają je do Rejestru.”;

- 3) w art. 25a w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) nie podjęto uchwały o rozwiązaniu fundacji rodzinnej, mimo zaistnienia przesłanek uzasadniających jej podjęcie.”;

- 4) po art. 35a dodaje się art. 35b w brzmieniu:

„Art. 35b. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób prowadzenia rejestru fundacji rodzinnych oraz szczegółowy tryb postępowania w sprawach o wpis do rejestru fundacji rodzinnych, mając na względzie konieczność zapewnienia kompletności danych zawartych w rejestrze i potrzebę zapewnienia ich przejrzystości.”;

- 5) po rozdziale 4 dodaje się rozdział 4a w brzmieniu:

„Rozdział 4a

Rejestr fundacji rodzinnych

Art. 60a. Fundacje rodzinne podlegają obowiązkowi wpisu do rejestru fundacji rodzinnych, zgodnie z przepisami rozdziału 2, jeżeli przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

Art. 60b. 1. Fundator zgłasza utworzenie fundacji rodzinnej do rejestru fundacji rodzinnych.

2. W przypadku utworzenia fundacji rodzinnej w testamencie, zgłoszenia fundacji rodzinnej do rejestru dokonuje zarząd.

3. Zgłoszenie fundacji rodzinnej do rejestru, o którym mowa w ust. 2, podpisują wszyscy członkowie zarządu.

Art. 60c. 1. Zgłoszenie fundacji rodzinnej do rejestru fundacji rodzinnych zawiera:

- 1) nazwę, siedzibę oraz adres fundacji rodzinnej;
- 2) wysokość funduszu operatywnego fundacji rodzinnej;
- 3) imię i nazwisko oraz adres do korespondencji członka zarządu oraz sposób reprezentowania fundacji rodzinnej;
- 4) imię i nazwisko oraz adres do korespondencji członka rady protektorów, jeśli w fundacji rodzinnej ustanawia się radę protektorów;
- 5) czas trwania fundacji rodzinnej, jeżeli jest ograniczony.

2. Do zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) akt założycielski fundacji rodzinnej albo testament, w którym utworzono fundację rodzinną;
- 2) statut fundacji rodzinnej;
- 3) oświadczenie fundatora, a w przypadku utworzenia fundacji rodzinnej w testamencie – wszystkich członków zarządu, o wysokości mienia wniesionego do fundacji rodzinnej;
- 4) dowód ustanowienia organów fundacji rodzinnej, z wyszczególnieniem ich składu osobowego wraz ze zgodą na pełnienie funkcji członka organu fundacji rodzinnej, opatrzoną podpisem notarialnie poświadczonym, jeżeli skład organów fundacji rodzinnej nie wynika z jej statutu.

Art. 60d. 1. Wpis do rejestru fundacji rodzinnych obejmuje:

- 1) nazwę, siedzibę oraz adres fundacji rodzinnej;

- 2) wysokość funduszu operatywnego fundacji rodzinnej;
- 3) imię i nazwisko oraz adres do korespondencji członka zarządu oraz sposób reprezentowania fundacji rodzinnej;
- 4) imię i nazwisko oraz adres do korespondencji członka rady protektorów, jeśli w fundacji rodzinnej ustanowiono radę protektorów;
- 5) czas trwania fundacji rodzinnej, jeżeli jest ograniczony;
- 6) wzmiankę o złożonym rocznym sprawozdaniu finansowym fundacji rodzinnej, sprawozdaniu z badania rocznego sprawozdania finansowego oraz rocznym raporcie w zakresie zarządzania aktywami fundacji rodzinnej oraz ich użytkowania pod kątem prawidłowości, rzetelności oraz zgodności z prawem, celami oraz dokumentami fundacji rodzinnej.

Art. 60e. 1. W przypadku zmiany danych wymienionych w art. 60c ust. 1, zarząd składa niezwłocznie wniosek o ich wpisanie do rejestru fundacji rodzinnych.

2. Zmiana statutu fundacji rodzinnej jest niezwłocznie zgłaszana do rejestru fundacji rodzinnych.”.

Art. 75. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325, z późn. zm.⁵⁾) po art. 117d dodaje się art. 117e w brzmieniu:

„Art. 117e. § 1. Fundacja rodzinna w rozumieniu ustawy z dnia ... o fundacji rodzinnej (Dz. U. poz. ...) odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie z fundatorem w rozumieniu tej ustawy za zaległości podatkowe tego fundatora powstałe przed utworzeniem fundacji rodzinnej.

§ 2. Zakres odpowiedzialności fundacji rodzinnej jest ograniczony do wartości majątku wniesionego przez fundatora do fundacji rodzinnej.”.

Art. 76. W ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 38) w art. 15 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) z tytułu nabycia świadczeń od fundacji rodzinnej – na rachunek budżetu gminy, na obszarze której w chwili powstania obowiązku podatkowego ma miejsce zamieszkania nabywca, a jeżeli nabywca nie ma miejsca zamieszkania w kraju – na rachunek budżetu gminy, właściwej ze względu na siedzibę fundacji rodzinnej;”.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1423, 2122, 2123 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 72.

Art. 77. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 755, 807, 956 i 2186) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 54 dodaje się art. 54a w brzmieniu:

„Art. 54a. Opłatę stałą w kwocie 500 złotych pobiera się od wniosku o zarejestrowanie fundacji rodzinnej w rejestrze fundacji rodzinnych w Krajowym Rejestrze Sądowym.”;

2) po art. 56 dodaje się art. 56a w brzmieniu:

„Art. 56a. 1. Opłatę stałą w kwocie 250 złotych pobiera się od wniosku o dokonanie zmiany wpisu dotyczącego podmiotu wpisanego do rejestru fundacji rodzinnych.”;

3) art. 58 otrzymuje brzmienie:

„Art. 58. Jedną opłatę stałą w kwocie 100 złotych pobiera się od skargi na orzeczenie referendarza sądowego, chociażby dotyczyło kilku wpisów w rejestrze przedsiębiorców lub rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej lub rejestrze fundacji rodzinnych.”.

Art. 78. W ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2020 r. poz. 971, 1086 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 187) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 2:

a) w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) w przypadku trustu:

- założyciela, w tym fundatora w rozumieniu przepisów o fundacji rodzinnej,
- powiernika, w tym członka zarządu w rozumieniu przepisów o fundacji rodzinnej,
- nadzorcę, jeżeli został ustanowiony, w tym członka rady protektorów w rozumieniu przepisów o fundacji rodzinnej,
- beneficjenta, w tym beneficjenta w rozumieniu przepisów o fundacji rodzinnej lub – w przypadku gdy osoby fizyczne czerpiące korzyści z danego trustu nie zostały jeszcze określone – grupę osób, w których głównym interesie powstał lub działa trust,
- inną osobę sprawującą kontrolę nad trustem,

– inną osobę fizyczną o uprawnieniach lub obowiązkach równoważnych do określonych w tiret od pierwsze do piąte,”

b) pkt 24 otrzymuje brzmienie:

„24) truście (trust) – rozumie się przez to regulowany przepisami prawa obcego stosunek prawny wynikający ze zdarzenia prawnego, umowy lub porozumienia, w tym zespołu takich zdarzeń lub czynności prawnych, na podstawie którego dokonuje się przeniesienia własności lub posiadania wartości majątkowych na powiernika w celu sprawowania zarządu powierniczego oraz udostępniania tych wartości beneficjentom tego stosunku oraz fundację rodzinną w rozumieniu ustawy z dnia ... o fundacji rodzinnej (Dz. U. ... poz. ...);”;

2) art. 67 otrzymuje brzmienie:

„Art. 67. 1. Rejestr jest jawny, z wyjątkiem zgromadzonych w nim informacji o beneficjentach rzeczywistych trustów.

2. Podmioty inne niż organy informacji finansowej, organy, o których mowa w przepisach rozdziału 9 i instytucje obowiązane uzyskują dostęp do zgromadzonych w Rejestrze danych beneficjentów rzeczywistych trustów.

3. Dostęp do zgromadzonych w Rejestrze danych beneficjentów rzeczywistych trustów przysługuje również każdej osobie, która składa pisemny wniosek w odniesieniu do trustu posiadającego pakiet kontrolny, lub będącego właścicielem pakietu kontrolnego, w dowolnym podmiocie o charakterze korporacyjnym, w drodze bezpośredniej lub pośredniej własności, w tym za pomocą pakietów akcji na okaziciela lub poprzez kontrolę z użyciem innych środków.

4. Organy, o których mowa w przepisach rozdziału 9, uzyskują dostęp do zgromadzonych w Rejestrze informacji o beneficjentach rzeczywistych trustów w trybie i zakresie określonym w tych przepisach.”.

Art. 79. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań wynikających z niniejszej ustawy wynosi w roku:

- 1) 2021 – 950 000 zł;
- 2) 2022 – 0 zł;
- 3) 2023 – 0 zł;
- 4) 2024 – 0 zł;
- 5) 2025 – 0 zł;

- 6) 2026 – 0 zł;
- 7) 2027 – 0 zł;
- 8) 2028 – 0 zł;
- 9) 2029 – 0 zł;
- 10) 2030 – 0 zł.

2. Minister Sprawiedliwości monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec każdego kwartału.

3. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków określonego w ust. 1 oraz w przypadku, gdy w okresie od początku roku kalendarzowego do dnia dokonania ostatniej oceny, o której mowa w ust. 2, część limitu rocznego przypadającego proporcjonalnie na ten okres zostanie przekroczona co najmniej o 10%, stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy.

4. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, jest Minister Sprawiedliwości.

Rozdział 13

Przepis końcowy

Art. 80. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym
Joanna Sauter-Kunach
Dyrektor Departamentu Prawnego
/-podpisano elektronicznie/